

Bu Proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Toplum Temelli Yerel Kuruluşların Katılım ve Savunuculuk Kapasitelerini Güçlendirme Projesi

ÇIKTILAR KİTAPÇIđI

Bu yayının tüm hakları Kadın Emeğini Değerlendirme Vakfı'na aittir
ve izni alınmaksızın
basılamaz, çoğaltılamaz.

Şehit Muhtar Mah., Bekar Sk. No:17, 34437 Beyoğlu/İSTANBUL
Telefon: 0232 292 26 72
E-posta: kedv@kedv.org.tr

Toplum Temelli Yerel Kuruluşların Katılım Ve Savunuculuk Kapasitelerini Güçlendirme Projesi

Bu yayın, Avrupa Birliği'nin maddi desteği ile hazırlanmıştır. İçerik
tamamıyla Kadın Emeğini Değerlendirme Vakfı sorumluluğu altındadır
ve Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıtmak zorunda değildir.

İÇERİK

PROJE ÇIKTILARI ÖZETİ 6

PROJE FAALİYETLERİ 8

Araştırma 10

Kapasite Geliştirme Faaliyetleri
Eğitim
Dijital Araçlara Erişim

Ağ Oluşturma 12

Uluslararası Paneller
Uluslararası ve Ulusal Çalıştay: Yerelden Küresele Kadınların Liderliği

Savunuculuk 16

Belediyelerin Stratejik Plana Katılım Atölyeleri
Yuvarlak Masa Toplantıları
Yerel Strateji Geliştirme Atölyeleri

ÖNCELİKLENDİRİLEN AMAÇLAR VE KAZANIMLAR 22

ÖNSÖZ

Kadın Emeğini Değerlendirme Vakfı (KEDV) olarak 1986 yılından bu yana; yoksulluk ve eşitsizliklerin var olmadığı katılımcı ve demokratik bir toplum oluşturmaya katkıda bulunmak amacıyla, dar gelirli kadınları, hayatlarını, içinde yaşadıkları toplumu ve dünyayı dönüştürmeleri için destekliyoruz. Hedeflerimize ulaşmak üzere; eşit, güçlü ve kapsayıcı topluluklar yaratmak için hayati bir rolü olduğuna inandığımız, tabanda örgütlenen kadın gruplarının ve kuruluşlarının karar alma süreçlerinde ve kalkınmadaki liderliklerini yerel, ulusal ve uluslararası düzeyde güçlendirmek için çalışıyoruz. Bu çalışmalar kapsamında geliştirdiğimiz projelerden biri de Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'nin

finansal desteği ile yürüttüğümüz "Toplum Temelli Yerel Kadın Kuruluşların Katılım ve Savunuculuk Kapasitelerini Güçlendirme Projesi". 2018-2021 yılları arasında 32 ay süre ile Balıkesir, Eskişehir, Gaziantep, İstanbul ve İzmir illerinde uygulanan bu proje ile Türkiye'de toplum temelli, tabanda örgütlenen kadınların yerel kuruluşlarının, kadınların yaşamlarını doğrudan ilgilendiren karar mekanizmalarını etkileyebilmeleri için daha fazla kadına ulaşmalarının sağlanması ve savunuculuk kapasitelerini güçlendirmeyi amaçladık. Bu kitapçıkla da proje kapsamında yürüttüğümüz faaliyetlerle elde ettiğimiz çıktıları paylaşmayı hedefledik.

Kadın Emeğini Değerlendirme Vakfı

PROJE ÇIKTILARI ÖZETİ

Gerçek ihtiyaç sahipleri olarak; sorunlar, ihtiyaçlar ve öncelikler hakkında en doğru bilgiye sahip olan kadınlar, gerçekçi çözümler geliştirme ve mahalleli ile yerel yönetimler arasında etkileşimi sağlama konusunda önemli bir potansiyel taşıyorlar. Ancak kadınlar; ailelerinde, mahallelerinde ve toplumda kilit bir rol üstlendikleri ve yereldeki iletişim ve dayanışma ağlarının temelini oluşturdukları halde Türkiye’de 9 milyon STK üyesinin sadece %18’ini oluşturuyor. Bu durum sivil girişimlerin daha geniş kitlelere, özellikle kadınlara ulaşma ihtiyacını ortaya koymaktadır. Proje kapsamında; kadın kooperatifleri ve kadınların çoğunlukta olduğu formal ya da enformel oluşumlar, toplum temelli sivil toplum kuruluşları olarak ele alınarak bu kuruluşların, katılım ve savunuculuk kapasitelerinin geliştirilmesi yoluyla kadınların örgütlenme ve temsil potansiyellerinin güçlendirilmesi hedeflenmiştir. Projenin hazırlık aşamasında yerel yönetimlerin ve kamu kurumlarının kadınları güçlendirmeye yönelik çalışmaları ve KEDV’nin programları dikkate alınarak seçilen Balıkesir, Eskişehir, Gaziantep, İstanbul ve İzmir illerinde, her ile özgü yapılacak çalışmalara altlık oluşturulması ve proje amaçları doğrultusunda araçlar geliştirilebilmesi için nitel ve nicel araştırma çalışması yürütülmüştür. Araştırmaların ardından her ilde kapasite geliştirme, ağ oluşturma ve savunuculuk çalışmaları yerel, ulusal ve uluslararası düzeyde planlanmıştır. Bu çalışmalar; projenin amaç ve hedefleri doğrultusunda, illerin kendine özgü koşullarını gözetererek ve projenin uygulanma sürecinde

ortaya çıkan COVID-19 pandemisinin yarattığı yeni koşullara adapte olarak 32 ay süresince uygulanmıştır. Proje faaliyetleri “Kadınların Bakış Açısından Toplum Temelli Kadın Kuruluşları” saha araştırmasıyla başlamıştır. Araştırma kapsamında 5 proje ilinde toplam 57 toplum temelli yerel kadın kuruluşu ile derinlemesine görüşmeler yapılmış ve 1000 kadınla anket çalışması uygulanmıştır. Araştırma verilerine dayanarak programları hazırlanan “kapasite geliştirme eğitimleri” kapsamında, proje illerinden 62 farklı kadın kuruluşu ve 24 kamu kuruluşundan toplam 221 kadın iletişim, örgütlenme, savunuculuk, katılım ve ağ oluşturma eğitimlerine katılmıştır. COVID-19 pandemisi ile ortaya çıkan eğilim ve ihtiyaçlar göz önüne alınarak yerel kadın kuruluşlarının dijital kapasiteleri tespit edilmiş, dijital araçlara yönelik becerilerini artırmak için 10 oturumluk Dijital Araçlara Erişim Eğitimi geliştirilmiş, 36 kadın kuruluşu ile uygulanmıştır. Projenin amaçları doğrultusunda kadınların önceliklerini gündeme taşımak ve kadın kuruluşlarının yerel yönetimlerle işbirliklerini desteklemek amacıyla, belediyelerin beş yıllık stratejik planlarına kadınların öncelik ve ihtiyaçları doğrultusunda yön vermek için yerel kadın kuruluşlarından, belediyelerden ve kamu kurumlarından 151 kadın ile atölyeler düzenlenmiştir. 55 kamu kurumu temsilcisi ile birebir görüşmeler yapılmış, kadın kuruluşlarının, merkezi ve yerel politika süreçlerine katılımını desteklemek için bakanlık, yerel yönetimler ve kadın kuruluşlarını temsilen toplam 265 katılımcı ile 5 yuvarlak

masa toplantısı düzenlenmiştir. İzmir Büyükşehir Belediyesi, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi ve Eskişehir Kent Konseyi ile imzalanan protokollerle projenin il düzeyinde uygulanmasında ortak faaliyetler yürütülmüştür. Çiğli, Konak, Kadıköy ve Şişli İlçe Belediyeleri ile proje faaliyetlerinin sonucu olarak ortaya çıkan yeni işbirliklerinin hayata geçirilmesi için protokoller imzalanmıştır. Diğer yandan ortak ihtiyaçları çevresinde tabanda örgütlenen kadın kuruluşlarının Türkiye’den ve yurtdışından benzerleri ile etkileşim ve işbirliklerini desteklemek üzere bir dizi etkinlik düzenlenmiştir. Bu kapsamda birbirlerinden öğrenme, yeni modeller geliştirme, ortaklık ve işbirlikleri kurmaları amacıyla farklı temalarda 5 çevrimiçi Uluslararası Deneyim Paylaşım Toplantısı düzenlenmiştir. Bu toplantılara 14 ülkeden 32 kadın kuruluşu panelist olarak katılmış ve toplamda 1264 dinleyiciye ulaşılmıştır. Deneyim Paylaşım Toplantılarının ardından Huairou Komisyonu ortaklığıyla 16 ülkeden 35 katılımcıyla bir uluslararası çalıştay düzenlenmiş; bu çalıştayda kadınlar pandemi sonrası yeniden inşa sürecinde, yerel kalkınmada ve direnç oluşturmada etkili olabilecek öneriler geliştirmiştir. Bu önerilerin, Huairou Komisyonu’nun başlattığı Tabandan Kadınların Covid-19 Sonrası İnşa Platformu ve Tabandan Kadınların 2030 Girişimi Platformu kapsamında desteklenmesi planlanmaktadır. Projenin sonunda ise 5 ilde kadınların yerel kuruluşlarının kapasitelerini ve yerel yönetimlerle işbirliklerini güçlendirmeye yönelik çalışmaların, projede başlatılan

girişimlerin sürdürülebilirliğini sağlamak üzere, Kadın kuruluşlarının kadınların öncelikleri doğrultusunda yerel eylem planı hazırlayarak yerel yönetimlerle paylaşımları sağlanmıştır. Bu eylem planları, her ilin kendine has dinamikleri dikkate alınarak yerel atölye çalışmalarını yoluyla hazırlanmış, son olarak uluslararası çalıştayın hemen arkasından düzenlenen ulusal çalıştayda son haline getirilmiştir. Bu süreçte İstanbul ve İzmir’deki kadın kuruluşlarının büyükşehir belediyelerinin Yerel Eşitlik Eylem Planı sürecine katılmaları, İzmir’deki kadın kuruluşlarının Kent Konseyi Kadın Kooperatifleri Çalışma Grubu’nu kurmaları desteklenmiştir. İl eylem planları doğrultusunda ve bu planları takip etmek üzere Eskişehir ve Balıkesir’de kadın kuruluşlarının ortak hareket edeceği platform kurulmuş ve Gaziantep’te, bir mahallede yaşayan, yerelden ve mülteci kadınlar tarafından hazırlanan eylem planının takibi ve Şehitkamil ve Şahinbey ilçelerine bağlı 5 mahallede çalışmanın yaygınlaştırılması için Gaziantep Büyükşehir Belediyesi ile iletişim ve işbirlikleri devam etmektedir. Proje faaliyetlerinden elde edilen çıktılar, her il için hazırlanan il raporlarında, toplum temelli kuruluşlar araştırma raporunda ve kadın kooperatifleri ve belediyelerin işbirliği el kitabında detaylı olarak aktarılmış olup bu raporlara ve proje kapsamında yayınlanan videolara www.kedv.org.tr üzerinden erişim sağlamak mümkündür.

PROJE FAALİYETLERİ

Araştırma

Kuruluşlarla yürütülen araştırma, il bazında toplum temelli çalışan kadın kuruluşlarına dair genel bir perspektif sunarken aynı zamanda projenin faaliyetlerinin ihtiyaca yönelik planlanmasında yol gösterici olmuştur.

İkinci aşamada, proje illerinde yaşayan kadınların toplum temelli kadın kuruluşlarıyla ilgili farkındalık ve bilgi düzeylerini, sivil girişimlere katılımlarını, katılımlarının

önündeki engelleri, kadın kuruluşlarından beklentilerini ve genel olarak kadınları ilgilendiren öncelikli konuları ve kadınların ihtiyaçlarını anlamak amacıyla 5 proje ilinde tabakalı rasgele örneklem yöntemi kullanılarak yüz yüze anket çalışması yapılmıştır. Araştırma sonuçları kadınların gözünden kadınların öncelikleri ve kadın kuruluşlarına dair algıları, kadın kuruluşlarıyla ilişkileri ve yerel yönetimlerle ilişkileri ve işbirlikleri olmak üzere temelde üç konuya dair bilgiler sağlamıştır.

TOPLAM
1000 Kadın
ile anket çalışması

TOPLAM
57 Kadın Kuruluşu

Anket Sonuçları

Bir Arkadaşı Vasıtasıyla Sivil Toplum Katılımı Sağladım %48

Kuruluşların Kadınların Ekonomik Hayata Katılımına Yönelik Çalışması Gerekliyor %56

Belediyede Etkin Olmanın Yolu Belediye Başkanını Tanımaktan Geçiyor %43

Gündemi TV'den Takip Ediyorum %82

Kuruluşların Kadın Sorunlarına Çözüm Üretebileceğini Düşünmüyorum %18

Yoğunluktan Vakit Bulamıyorum %54

Kadın Kuruluşları Kendini Tanıtamıyor %56

Ev İçi Sorumluluklarım Sivil Toplum Katılımıma Engel Oluyor %54

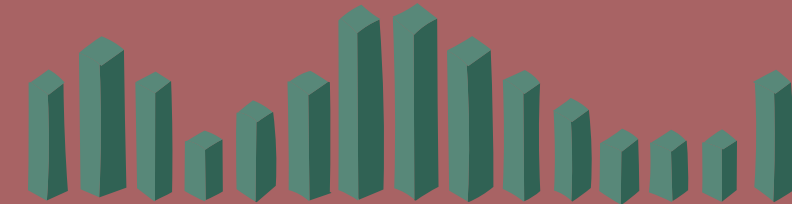
Sivil Toplum Kuruluşunda Yer Alma Düzeyi %1.4 kadınlar %0.9 genç kadınlar

Gündemi Sosyal Medyadan Takip Ediyorum %60

Kuruluşlar Temsil Ettikleri Kadın Sayısını Arttıırırlarsa ve Sosyal Medyayı Daha İyi Kullanırlarsa Daha Etkin Olabilirler %34

Belediyelerin Aldığı Kararlarda Bir Etkim Olduğunu Düşünmüyorum %87

Kadın Kuruluşları Olarak Belediyede Muhattap Bulamıyoruz %40

Kapasite Geliştirme Faaliyetleri

Eğitim

Baş ilde kadın kuruluşlarıyla yüz yüze gerçekleştirilen araştırma sonucunda ortaya çıkan illere özgü ihtiyaçlar gözetilerek "Savunuculuk", "Çatışma ve İletişim", "Yönetişim", "Değişim Yaratmak", "Birlikte

Hareket Etmek" oturum başlıklarıyla her il için eğitim programları oluşturulmuştur. Bu programlar 62 yerel kadın kuruluşlarından temsilciler, yerelden kadınlar ve 24 kamu kuruluşundan toplam 221 kadın ile uygulanmıştır.

Dijital Araçlara Erişim

Pandeminin ortaya çıkmasıyla önemi giderek artan dijitalleşme, yerel kadın kuruluşlarının pandemi koşullarında faaliyetlerini yürütebilmesi için de kritik hale gelmiştir. Bu nedenle, yerel kadın kuruluşlarının

dijital kapasitelerini güçlendirmek ve dijital araçları etkin kullanmalarını kolaylaştırmak amacıyla, önce dijital kapasiteleri ve bununla ilgili ihtiyaçları tespit edildi ve bir kapasite güçlendirme programı hazırlandı.

Kadın Kuruluşu **62**

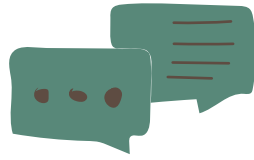
Toplam Kadın **221**

5 Oturum

Kamu Kuruluşu **24**

Kadın Kuruluşu **36**

10 Oturum

"Ben değil, 'biz' olduk."

"Birlikte hareket etmenin yolu açıldı."

"İşbirliği içinde birlikte hareket edebilmeyi öğrendim."

"Mülteci ve Türkiyeli kadınların birbirine bakış açısı değişti. Birbirimize destek olacağız."

"Kadınların çok fazla şey değiştirebileceğini gördüm, kendime bu kadar güvenmiyordum."

"Savunuculuğun adımlarını öğrendik."

"Hakkımız olan bir şey istiyoruz, kimse bize lütfetmiyor, bu rahatlık hissettiriyor."

"Çatışmadan korkmuyoruz."

"Şiddetsiz iletişimi öğrendik."

"Çözüm bulma yöntemlerimizi geliştirdik."

"İletişim ile ilgili sorunları nasıl ortaya koyacağımı gördüm."

"Kooperatif faaliyetlerinin içine girmek konusunda güven ve heves oluştu."

"Bu eğitim sayesinde işbirliği içinde kimlere ulaşabileceğimizi öğrendim."

Ağ Oluşturma

Uluslararası Paneller

Paneller sonucunda; kadınlar birbirlerinden öğrendiler, güçlendiler, görünürlükleri arttı. Dünyanın farklı yerellerinden benzer üretim ve hizmet alanları ile ilgili ortak sorunlarını ve stratejilerini paylaştılar. Panel katılımcıları, kendi aralarında düzenli iletişim kurabilecekleri bir iletişim ağının oluşturulması talebini

gündeme getirdi. Bu süreçte KEDV, Uluslararası Kooperatifler Birliği'ne resmi üyelik sürecini başlattı ve Avrupa Kooperatifleri Avrupa Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Komitesi'ne dahil oldu. Proje kapsamında panellerle ilgili detaylı çıktıların yer aldığı bir rapor hazırlandı.

Katılımcı **1264**

Uluslararası Panel **5**

14 Ülke

Kadın Kuruluşu **32**

“Dünya artık çok küçük; hepimiz sadece kendi yerelimizden sorumlu değiliz. Enerjimizi ve gücümüzü bölgesel ve küresel olarak birleştirip kendi deneyimlerimizi daha politik alanlara taşımak zorundayız.”

Şengül Akçar, Kadın Emeğini Değerlendirme Vakfı

“Kadın, kadının yurdu, biz bir araya geldiğimizde kadın olarak yapamayacağımız hiçbir şey yok. Yeter ki kendimize inanalım.”

Gültan Bingöl, İlk Adım Kadın Kooperatifi

“Buradan kadınlara sesleniyorum: Geri planda kalmayın, hepimiz öne doğru geçin. Ön saflarda yer alın. Birbirimizle ilişki kuralım, dayanışma içinde olalım.”

Maalem Abdulrazzak, Suriyeli Kadın Platformu

“Bizim müşterek aklımıza inanalım, güvenelim. Ortak gücümüze inanalım ve birlikte hareket edelim.”

Diana Dovgan, Avrupa Endüstri ve Hizmet Kooperatifleri Konfederasyonu (CECOP)

Avrupa Endüstriyel ve Hizmet Kooperatifleri Konfederasyonu (CECOP)

ABD
Building Our Nation's Daughters (BOND)
Huariou Komisyonu

Arjantin
Asociación de Familias con Identidad Huerteras (AFIH)

Bangladeş
Oxfam/ Reecall Projesi Yerel Liderler

Çekya
Sit Pro Rodinu

Güney Afrika
Whole World Women Derneği

Hindistan
SEWA Kooperatif Federasyonu
Sangini Kooperatifi
Swayam Shikshan Prayog
Megha Mandali Tarımsal Kalkınma Kooperatifi

İngiltere
Equal Care Kooperatifi

İspanya
Asociación de Mujeres de Cooperativas Agro-alimentarias de España
S.C.A. Olivarera del Campo Santa Rita

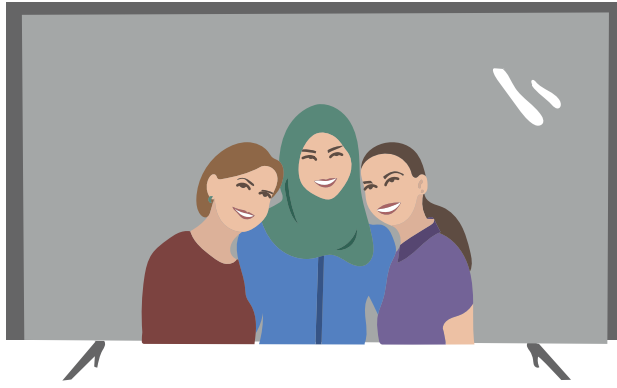
İsveç
Yalla Trappan Kooperatifi

İtalya
Copernicus Consortium scs

Lübnan
Damma Vakfı

Malezya
Picha Eats
Porto Riko
Centro de Apoyo Mutuo Jíbaro de Lares
Bucarabon Vakfı

Türkiye
Akyol Komşular Grubu
Biga Kadın Kooperatifi
Defne Kadın Kooperatifi
İlk Adım Kadın Kooperatifi
SİMURG Kadın Kooperatifleri Birliği
Suriyeli Kadın Platformu
İpekyolu Kadın Kooperatifi
Tomurcuk Kooperatifi
Urta Kadın Kooperatifi
Yelki Kadın Kooperatifi

Uluslararası ve Ulusal Çalıştay

Yerelden Küresele Kadınların Liderliği

Yerel kadın kuruluşlarının kalkınma ve krizlere karşı direnç için yerelden küresele işbirlikleri geliştirmelerini, ağ oluşturmalarını ve ortak çalışmalar yürütmelerini desteklemek amacıyla Huairou Komisyonu işbirliğiyle çevrim-içi "Yerelden Küresele Kadın Liderliği" Uluslararası Çalıştayı düzenlendi. Çalıştayda 16 ülkeden 35 kadın hem kendi yerellerinde hem de daha geniş ölçekte politikaları etkilemek için kullanabilecekleri araçlar ve yöntemler geliştirdiler. Çalıştaya aynı zamanda Dünya Bankası (WB), Uluslararası Kooperatifler Birliği (ICA), Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD), BM Kadın Birimi (UN Women) Avrupa ve Orta Asya Bölge Ofisi, AB Komşuluk ve Genişleme Müzakereleri Genel Müdürlüğü (DG NEAR), Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler Teşkilatı (UCLG), Birleşmiş Milletler Sermaye Geliştirme Fonu (UNCDF), ve (yerel yöneticiler) İzmir Büyükşehir Belediyesi Toplumsal Cinsiyet Komisyonu'ndan temsilciler katıldı. Katılımcılar ardından yerel ve küresel gündemi etkileyecek politika ve stratejilere ilişkin somut öneriler geliştirdiler. Bu öneriler 3 temel alana odaklandı: kadınların yerel kuruluşları kanalıyla pandemi sonrası daha eşit ve adil bir dünya inşa etmek için karar alma süreçlerini etkilemeleri; yerel yönetimlerle işbirliği geliştirmeleri; kadınların kaynaklara ve ekonomik yaşama katılımlarını artırmak ve desteklemek.

Çalıştayda geliştirilen fikir, öneri ve ilişkilerin Huairou Komisyonu'nun başlattığı Tabandan Kadınların 2030 Girişimi ve COVID-19 Sonrası Yeniden İnşa Platformu kapsamında sürdürülmesi ve desteklenmesi planlanmaktadır.

Uluslararası çalıştayda geliştirilen öneriler, hemen ardından proje illerinden 22 yerel kadın kuruluşunun katılımıyla düzenlenen Ulusal Strateji Çalıştayı'nda tekrar ele alınarak; illerdeki dinamikler, kadınların öncelikleri ve yine proje kapsamında yerel kadın kuruluşlarıyla geliştirilen yerel eylem planları açısından değerlendirildi. Uluslararası çalıştayın çıktıları ve il eylem planlarından yararlanarak her il için projede hayata geçirilen girişimlerin sürdürülmesini sağlayacak uygulama planları ve bu planların ilk adımı olacak pilot projeler geliştirildi. Son olarak, geliştirilen yerel pilot projeler ile uluslararası çalıştayda sunulan önerilerin birbirlerini güçlendirebilecekleri alanlar saptandı.

16 Ülke

35 Kadın Kuruluşu

Bangladeş OXFAM Recall Projesi Yerel Liderler, Participatory Development Action Plan (PDAP)

Ekvador Cumhuriyeti: Fundación de Mujeres Luna Creciente

Filipinler: Damayan Ng Maralitang Pilipinong Api (DAMPA)

Guatemala: Guatemala Vakfı

Hindistan: Swayam Shikshan Prayog (SSP)

Jamaika: Sistren Theatre Collective

Kanada: Yellowknife Women's Society/Keepers of the Circle

Kenya: Shibuye Community Health Workers, Mathare Legal Aid and Human Rights Advocacy (MLAHRA), Rural Women Network, Polycom Development Project

Meksika: Mujeres Iberoamericanas en Red (Bufete de Estudios Interdisciplinarios A. C. için Teknik Sekreterlik), Mujeres, Democracia y Ciudadanía A.C.

Nepal: Lumanti Support Group for Shelter

Nijerya: International Women Communication Center (IWCC)

Nikaragua: Unión de Cooperativas de Mujeres Productoras Las Brumas

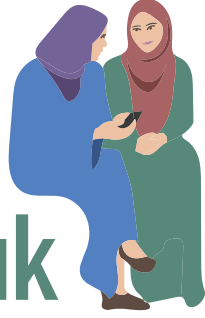
Peru: Confederación Nacional de Mujeres Organizadas por la Vida y el Desarrollo Integral (CONAMOVIDI), Asociación Red de Mujeres Lima Este, Servicios Educativos El Agustino ONG

Porto Riko: Bucarabon Vakfı

Türkiye: Akyol Komşular Grubu (Gaziantep), Biga Kadın Kooperatifi-ECEKÖY (Çanakkale), Bornova Kadın Kooperatifi (İzmir), Eskişehir Kadın El Emeğini Destekleme Derneği (Eskişehir), İlk Adım Kadın Kooperatifi (İstanbul), İpekyolu Kadın Kooperatifi (Mardin), Konak Kadın Kooperatifi (İzmir), Sil Baştan Derneği (Balıkesir), SIMURG Kadın Kooperatifleri Birliği, Tomurcuk Kadın Kooperatifi (İstanbul), Urla Kadın Kooperatifi (İzmir), Yelki Kadın Kooperatifi (İzmir)

Zimbabve: Zimbabwe Parents of Handicapped Children Association (ZPHCA)

Savunuculuk

Belediyelerin Stratejik Planlarına Katılım Atölyeleri

Projenin uygulama dönemi belediyelerin stratejik planlarını hazırladıkları zamana denk geldi. Bu fırsattan yararlanarak, yerel düzeyde toplumsal cinsiyete duyarlı politikalar geliştirilmesini desteklemek amacıyla yerel kadın kuruluşları ve belediyelerin katılımıyla İzmir, İstanbul, Balıkesir ve Eskişehir’de atölyeler düzenlendi. Bu atölyelerde kadınlar, belediye başkanı olsalardı, illerinde neleri hayata geçirmek istediklerini paylaştı.

• Hizmetlerin katılımcı ve demokratik yöntemlerle, kadınların deneyimlerini dikkate alarak üretilmesini istiyorlar.

“Kadınların ihtiyacını gözeten çalışmalar yapardım.”
“Kadınların kendi sorunlarının çözümü için örgütlenmelerini desteklerdim.”
“Her mahallede çalışma planımı o mahallede bulunan kadınlarla yapardım.”
“Her mahallenin ihtiyacını anlayacağımız bir katılım mekanizması oluştururdum.”
“Mahallelerde kadın ağları oluşturarak onlarla birlikte programlar geliştirirdim.”
“Her mahallede kadın danışma kurulları ve mahalle gönüllüleri organizasyonları yapardım.”

• Şiddetle mücadele edilmesini istiyorlar.

“Kadına yönelik şiddetle mücadele için farkındalık oluştururdum.”
“Kadın sığınma evlerinin modelini değiştirerek sayılarını arttırdım.”
“Cinsel şiddetle mücadele için; bir mekanizma oluştururdum, koruyucu/ önleyici çalışmalar yapardım.”

• Bakım hizmetlerinin kamusal hizmet olarak yaygınlaştırılmasını istiyorlar.

“Ücretsiz ya da uygun ücretli olarak oyun evleri ve kütüphaneler açardım.”
“Kadın ve çocuklar için merkezler, kreşler, yeni kamusal alanlar ve hizmetler tasarlardım.”
“Çocuk, yaşlı ve engelli bakımına destek olmak için kısa süreli de olsa bakım merkezleri-işi olduğunda bırakabileceği gündüz bakım merkezleri açardım.”

• Ekonomik olarak güçlenebilecekleri, istihdama daha fazla dahil olabilecekleri iş modellerinin ve mekanizmaların desteklenmesini istiyorlar.

“Meslek edindirme kursları açardım.”
“Tüketim kooperatiflerini desteklerdim.”
“Tarımı ve geleneksel üretimi desteklerdim.”
“Büyükşehirin projelerini kırsala yayar; ürünlerin satışı için ağlar oluştururdum.”
“Hayvancılıkla ilgili kadın kooperatifleri kurulmasını desteklerdim.”
“Çalışma, kadın istihdamı, pazarlama desteği, iş geliştirme konularında çalışırdım.”
“Kooperatiflerin kurumsal kapasitelerini güçlendirmesine, e-ticaret yapmasına destek verirdim.”
“Kadınların ürettikleri ürünler için; satış kanalları ve yeni pazarlar oluşturma, tanıtım desteği verirdim.”
“Kadın kooperatiflerine, yeni sektörler, geleneksel kalıpların dışına çıkan işler konusunda model geliştirmek için destek olurdu.”
“Yerel yönetim aracılığı ile üretici ile tüketici arasındaki mekanizmaları ortadan kaldıracak sistemler kurardım.”

• İklim değişikliği, afet ve krizlere karşı dirençli olmayı ve yaşam alanlarının korunmasını istiyorlar.

“Temiz su kaynaklarının korurdum.”
“Arazilerin imara açılmasını engellerdim.”
“Ata tohumlarını toplayarak tohum bankaları oluştururdum.”
“Tarımsal ve ormanlık alanların korunması için çaba sarf ederdim.”
“Çevre sorunlarına yönelik kadın gözüyle ve uzmanlığıyla acil eylem planları geliştirirdim.”
“Doğal afetlere karşı hazırlık/planlama yapar, acil eyleme geçecek birimler oluştururdum.”

• Kadınlar, yerel yönetimlerin sivil toplumla daha güçlü ilişkiler geliştirilmesini istiyorlar.

“Sahada çalışan STK’ların ihtiyaçlarını dinler ve düzenli olarak bir araya gelirdim. Kadınların ve STK’ların ihtiyaç duyduklarında ulaşabilecekleri bir mekanizma oluşturup, düzenli olarak muhatap olurdu.”
“Belediyenin kadın kooperatiflerine ve kuruluşlarına hangi yollarla destek verebileceği konusunda çalışır ve bunu kuruluşlarla paylaşırdım.”

• Kadınlar, sosyal ve kültürel hayata katılımın desteklenmesini istiyorlar.

“Kadınlar çocuklar ve gençler için sosyal faaliyet alanları oluştururdum.”
“Sanata kültürel etkinliklere yatırım yapardım.”
“Eğitim alanları açar, atölyeler kurardım.”

Yuvarlak Masa Toplantıları

Yerel kadın kuruluşlarının katılım, kurumsal kapasite, ağ oluşturma ve savunuculuk stratejilerini destekleyecek çok paydaşlı etkileşim ve diyalog ortamları yaratmak amacıyla merkezi ve yerel yönetimler, kamu kurum ve kuruluşları, akademisyenlerin davet edildiği yuvarlak masa toplantıları düzenlendi. Toplam 110 kurum ve kuruluştan 265 temsilcinin katıldığı 5 toplantıda projenin planlaması yapıldı; illerdeki çalışmalar değerlendirildi; pandeminin kadınlar üzerindeki etkileri tartışıldı; kadın kooperatiflerinin öncelik ve ihtiyaçları gözden geçirilerek ilgili programlar ve destekler değerlendirildi; pandemi sonrası kamusal hizmetler, kadın kooperatifleri ve belediyeler arasında işbirliği geliştirmenin yöntemleri ve ilkeleri tartışıldı.

TOPLAM
265
temsilci

5
toplantı

110 kurum
kuruluş

Toplum temelli kuruluş kavramı tam olarak anlaşılacak şekilde netleştirilmelidir; yaklaşım ve kriterlerinin netleştirilmesi gerekmektedir.

Kadın kooperatifleri, kadın merkezleri, toplum temelli kuruluşlar gibi kadınlar için farklı örgütlenme biçimleri, kadınların yaşam standartlarının iyileştirilmesinde ve toplumlarındaki sosyal, ekonomik ve politik hayata katılımlarının artırılmasında önemli birer araçtır.

Kadınların sivil toplumdaki düşük temsili, STK'ların daha fazla kadına ulaşma ihtiyacını ortaya koymaktadır.

Yerel kadın kuruluşlarının çalışmaları yeterince görünür değildir ve kuruluşlar kamu politikalarını etkilemede zorlanmaktadır.

Kadın kuruluşları, kent konseylerine dahil olarak yerel düzeydeki temsiliyetlerini artırabilir.

Pandemi sonrası süreçte rekabetin ve kurumların merkezi kontrollerinin artma riskine karşın yerel kuruluşların birlikte hareket etmesi ve aktif bir savunuculuk çalışması yürütmesi gerekmektedir.

Yerel kadın kuruluşları ve kamu kurumları/yerel yönetimlerin ortak yürüteceği çalışmalarda öncelikli konular; mevzuat değişikliği, altyapı sorunları, bakım hizmetlerinin yaygınlaştırılması ve yeni, sürdürülebilir iş modellerinin geliştirilmesidir.

Kadın kooperatifleri ve bakanlık temsilcileri arasında sektörel toplantılar planlanmalıdır.

Kamusal hizmetlerin üretiminde, özellikle de bakım hizmetlerinin yaygınlaştırılması ve sağlıklı gıdaya erişim konularında kooperatiflerinin kapasitelerinin artırılması ve sürdürülebilir işlerin geliştirilmesi için kadın kooperatiflerine verilen destekler artırılmalıdır.

Sosyal kooperatifçiliğe dair mevzuat hazırlanmalı ve hazırlık sürecinde ülkedeki sosyal kooperatifçiliğin önemli temsilcileri olan kadın kooperatifleri aktif yer almalıdır.

Belediyeler ve kadın kooperatifleri işbirliklerinde kritik ilkelerin yer aldığı bir rehber hazırlanmalıdır.

Belediyeler ve kadın kooperatiflerinin ortak çalışmalarını güçlendirecek mevzuat ve çalışma ilkeleri konularında Türkiye Belediyeler Birliği ile birlikte çalışmalar yürütülmelidir.

Yerel Strateji Geliştirme Atölyeleri

Proje sürecinde yürütülen araştırma, eğitim, toplantı, çalıştay gibi tüm faaliyetlerin ardından 5 ilde projenin ardından sürdürülebilirliği sağlayacak yerel eylem planları geliştirmek ve yerel yönetimlerle paylaşmak üzere yerel strateji atölyeleri düzenlendi. 27 Haziran-9 Haziran 2021 tarihleri arasında çevrimiçi yapılan bu atölyelerde, yerel kadın kuruluşları hazırladıkları eylem planlarını yerel yönetim temsilcileri ile paylaştı.

5 Atölyeye yerel yönetimlerden ve yerel kadın kuruluşlarından 120 temsilci katıldı. Katılımcılar atölyelerde yerel katılım ve temsil mekanizmalarını tartıştı, kamu politikalarına yönelik öneriler getirdi, yerel yönetimler ve kadın kuruluşlarının birlikte çalışabilecekleri öncelikli alanları ve çalışma yöntemlerini belirlediler. Kadın kuruluşları tarafından sunulan Eylem Planları yerel yöneticiler tarafından değerlendirildi, işbirliği mekanizmaları oluşturuldu.

“Bu tespitleri yerinde de gidelim görelim, bunu bir Türkiye modeli hatta Dünya modeli haline dönüştürelim. Dünyanın da güveni, sağlığı, huzuru Akyol’dan başlıyor. Bu çalışmayı tüm mahalleler yayacak bir model haline dönüştürmenin ben de heyecanını yaşıyorum.”

Fatma Şahin, Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı

“İletişim, iş birliği ve ihtiyaçların tanımlanması önemli, ondan sonra ihtiyaçlar üzerinden yavaş yavaş sorunları çözerek ya da ihtiyaçları karşılayarak ilerlemek bize de yakışanı olacaktır.

Her türlü desteği vermeye kurumsal olarak hazır olduğumuzu yansıtmak isterim.

Lütfen Balıkesir Kent Konseyi Genel Kuruluna katılın ve bu önerilerinizi şöyle bir zemine taşıyalım. Balıkesir Kent Konseyi çalışma başlıkları içinde Kadın Kooperatifleri ile ilgili bir çalışma grubu oluşturalım. Birlikte oluşturalım ve oradan birbirimizi desteklemeye ve çoğalmaya çalışalım. Konseylerle ilgili genel önerilerinizi Türkiye Kent Konseyleri Birliği’ne taşıyacağız.”

Mürsel Sabancı, Balıkesir Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreter Yardımcısı

“Şunu eklemek istiyorum. Kent Konseyi altında Kadın Meclisi kurulacak. Burası yalnızca elinizi indirip kaldırdığınız bir yer olmayacak, aktif katılımınızdan, eylem ve fikirlerinizden biz de yararlanacağız.”

Derya Solak, Balıkesir Büyükşehir Belediyesi, Kent Konseyi Genel Sekreteri

“Sosyal adaletsizlik, ülkede her geçen gün derinleşerek devam edecek. Dolayısıyla bu yol haritasına birlikte karar verme kısmı bizim için dün olduğu gibi bugün de, hatta bugün daha fazla önemli bir hale geldi. Kısa süre içerisinde bu eylem planından tespit edebildiğim kadarıyla, Sosyal Projeler Daire Başkanlığı’nın ya da Kadın Çalışmaları Şube Müdürlüğü’nün ötesine geçerek İzmir Büyükşehir Belediyesi’nin ilgili dairelerinin ortaklaşa birlikte bir plan programı dahilinde hareket etmemiz lazım.”

Anıl Kaçar, İzmir Büyükşehir Belediyesi Sosyal Projeler Dairesi Başkanı

“Hem Yerel Eşitlik Eylem Planındaki maddeleri takip edip hem de o maddeleri somutlaştıran sizin eylem planınızda var olan konuları içeren gerek faaliyetler gerek metinler gerekse herhangi bir etkinlik konusundaki fikirleri olgunlaştırıp birlikte hayata geçireceğimiz bir yol yürüyebiliriz. Böyle bir işbirliğine varsanız biz de bunun yol haritasını çizebiliriz. Ortak temsilcilerimizi belirleyerek bir çalışma modeli deneyebiliriz.”

Şengül Altan Arslan, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreter Yardımcısı

“KEDV’in bağımsız olarak tüm bileşenleri bir araya getirerek fikir alması ve raporlaştırması çok önemli bir çalışma. Proje sonucunda ortaya çıkan Eylem Planı bizim için gerekli bir araç, belediye olarak tüm ilgili birimlerle hangi çalışmaları yapabileceği konusunu masaya yatıracağımız bir çalıştay yapabiliriz. Buradaki kuruluşlar, bizim ilçelerde üretim yapan tüm kadınlarla bağ kurmamızı sağlayabilir.”

Hale Kargin Kaynak, Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanı

ÖNCELİKLENDİRİLEN AMAÇLAR VE KAZANIMLAR

Proje sürecinde her ilde kadın kuruluşlarının yerle has öncelikleri belirlendi ve çalışmalar bunlar dikkate alınarak adapte edildi ve uygulandı. Projenin çok yıllı olması, kadın kuruluşları ile yakın işbirliği içinde çalışmak ve yerel yönetimlerle sürekli iletişim içinde olmanın sonucunda, proje devam ederken bazı kazanımlar elde edildi. Projenin sonunda da kadın kuruluşları, yerel eylem planlarını yine yerelin dinamikleri doğrultusunda geliştirdiler. Tüm deneyimlerin ve elde edilen kazanımların ışığında, değişen koşullara ve ihtiyaçlara göre belirli amaç ve eylemleri önceliklendirdiler.

ÖNCELİKLİ AMAÇLAR

- Eskişehir'de bulunan tüm kooperatif, dernek, vakıf ve kamu kurum ve kuruluşları ile birlikte ortak bir kadın hareketi oluşturmak
- Eskişehir'de bulunan tüm kooperatif, dernek, vakıf ve kamu kurum ve kuruluşları ile birlikte ortak oluşturulmuş kadın hareketinin il ve ilçedeki genel işleyişe dahil etmek

KAZANIMLAR

- Eskişehir Kent Konseyi ile projenin uygulanması sürecinde paydaş olması için işbirliği protokolü imzalandı.
- Kadın Emeğiyle Dayanışma Platformu Girişimi

Proje kapsamındaki çalışmalarda yer alan kadın kuruluşlarının iletişim ve işbirliklerini geliştirmek, kuruluşların bilgi ve deneyim paylaşımını kolaylaştırmak için KEDV kolaylaştırıcılığında il koordinasyon grubu kuruldu. Grubun Eskişehir Kadın Emeğiyle Dayanışma Platformu adıyla resmi bir yapıya dönüşmesi için çalışmalar devam ediyor.

ESKİŞEHİR

ÖNCELİKLİ AMAÇLAR

- Kadın kooperatifleri arasındaki ağın ve dayanışmanın güçlendirilmesi
- Kadın kooperatiflerinin yerel paydaşlarla sürdürülebilir ve ilkeli ilişkileri geliştirilmesi

KAZANIMLAR

- İzmir Büyükşehir Belediyesi ile projenin uygulanması sürecinde paydaş olması için işbirliği protokolü imzalandı.
- Çiğli ve Konak İlçe Belediyeleri ile işbirliği protokolleri

KEDV tarafından geliştirilen modellerin yerelden kadınlar ve belediye işbirliği ile hayata geçirilmesi için protokoller imzalandı. Konak'ta "Yerinde Yaşlı Bakım" programının Konak Kadın kooperatifi ile uygulanması için hazırlıklar yürütülürken, Çiğli'de "Dirençli Mahaller" programı İzkent Mahallesi, muhtarlık ve Kadına Yaşam Derneği üyeleri ile yerelden kadınlarla birlikte uygulandı.

- İzmir Kadın Kooperatifleri İl Koordinasyonu-Yürütme Komitesi Kurulması
- İzmir Yerel Eşitlik Eylem Planı sürecine katılım sağlandı
- Kent Konseyi Bünyesinde Kadın Kooperatifleri Çalışma Grubunun Kurulması

Kadın kooperatiflerinin kent konseylerinde temsili, kent konseylerine ve karar alma süreçlerine dahil edilmeleri gündemiyle yürütülen toplantıların sonucunda Türkiye'de bir ilk olarak kent konseyi içerisinde Kadın Kooperatifleri Çalışma Grubu kuruldu.

İZMİR

ÖNCELİKLİ AMAÇLAR

- İstanbul'daki kadın kooperatiflerinin birlikte güçlenmesi için ortak bir hareket oluşturmak
- Kooperatifler ve yereldeki paydaşlar arasında işbirlikleri geliştirmek

KAZANIMLAR

- Kadıköy ve Şişli İlçe Belediyeleri ile KEDV'in "Yerinde Yaşlı Bakım Modelinin" yerelden kadınlar işbirliğinde uygulanması için protokoller imzalandı
- İstanbul Kadın Kooperatifleri İl Koordinasyonunun Güçlendirilmesi Sağlandı
- İstanbul Yerel Eşitlik Eylem Planı (YEEP) sürecine katılım sağlandı ve sunulan öneriler plan içerisinde yer aldı

İSTANBUL

GAZİANTEP

ÖNCELİKLİ AMAÇLAR

- Kadınlar ve belediye öncülüğünde kamu kurumları arasında düzenli bir iletişim ve takip sisteminin oluşturulması
- Akyol Mahallesinin ekonomik olarak güçlendirilmesi
- Mahalledeki altyapı hizmetlerinin iyileştirilmesi ve arttırılması,
- Mahalledeki mekanların daha nitelikli hale getirilmesi
- Mahallede güvenliği sağlamak

KAZANIMLAR

- Gaziantep Büyükşehir Belediyesi ile projenin uygulanması sürecinde paydaş olması için işbirliği protokolü imzalandı.

• Dirençli Mahalle Programı - Akyol Mahallesi Örneği

KEDV tarafından geliştirilen "Dirençli Mahalleler" programı, pandeminin yarattığı koşullar göz önünde bulundurularak, yerelden ve mülteci kadınlarla Akyol Mahallesinde uygulandı. Bu süreçte Akyol Mahallesi Komşular Grubu kuruldu; Akyol Mahallesi'nin daha dirençli ve güvenli hale getirilmesi için mahalle özelinde tespitler yapıldı ve bu kapsamda öneriler geliştirildi. Kadınlar tarafından Mahalle için eylem planı hazırlanarak yerel yönetimlere sunuldu ve mahallede iyileştirme çalışmaları başladı. Hazırlanan eylem planı takip çizelgesi ile de yapılan faaliyetler Akyol Komşular Grubu tarafından takip ediliyor.

- Dirençli Mahalleler Programını Gaziantep'in iline yaygınlaştırma kararı alındı

Programın Gaziantep Merkezine yaygınlaştırılması, Belediye tarafından istenmiş ve bunun için yeni kaynaklar sağlanarak, Büyükşehir Belediyesi ile çalışmalar başlatıldı. Bu çalışmalar sonucunda 5 farklı bölgede yerelden kadınlarla komiteler kurulması planlanıyor.

BALIKESİR

ÖNCELİKLİ AMAÇLAR

- Balıkesirli kadınların sosyal ve ekonomik olarak güçlendirilmesinin sağlanması
- Kadınların ve çocukların hakları konusunda farkındalık düzeyinin arttırılması
- Kadın kuruluşlarının birlikte hareket ederek yerel yönetim çalışmalarına dahil olması

KAZANIMLAR

- Balıkesir Kadın Birliği Platformu kuruldu

Balıkesir Kadın Birliği Platformu, ilde faaliyet gösteren kadın kooperatifleri ve kadın derneklerinin kapasitelerinin güçlendirilmesi amacıyla çalışmalar yürütülmesi, kamu kurumları ve yerel yönetim ile projeler geliştirilmesi, kadın kuruluşlarının görünürlüğüünün arttırılması, STK'lar arası iletişimin güçlendirilmesi ve sürdürülebilir işbirlikleri geliştirilmesi, karar alma mekanizmalarında söz sahibi olmak amacıyla resmi olarak kuruldu.

- Balıkesir Kent Konseyi Kadın Meclisi Kuruldu

Platform temsilcilerinin de talepleri ve katılımları ile kadın meclisi kuruldu, eylem planını hazırlayan kuruluşlar meclise girerek görev aldı. yerelin dinamikleri doğrultusunda geliştirdiler. Tüm deneyimlerin ve elde edilen kazanımların ışığında, değişen koşullara ve ihtiyaçlara göre belirli amaç ve eylemleri önceliklendirdiler.

“Kooperatifler birbirleriyle bilgilerini ve deneyimlerini paylaştılar, bu deneyimler bize yol gösterdi. Sorunlarımızı, nerelerde takıldığımızı görmüş olduk. Böylelikle kurduğumuz koordinasyonla dayanışma içinde kendi sorunlarımıza çözümler üretebiliyoruz.”

Serap Çatalyürek, Bornova Kadın Kooperatifi

“Kurumsal iletişim becerilerimizi geliştirdik. Birçok farklı kuruluşla bir araya gelerek aramızda tecrübe paylaşımında bulunduk. Pandemi sürecinde kooperatif ve belediye işbirliğinde neler yapılabilir konusunda yerel yönetimle sürekli iletişim halinde olduk. Farklı kooperatiflerden kadınlar olarak da birbirimize destek olduk, birbirimizi aradık, aramızdaki dayanışmayı güçlendirdik. Hem kooperatifimiz hem de belediye tarafında eşit paydaşlık konusunda ilerleme kaydettik.”

Mevlûde Sarpyalçın, Harmoni Kadın Kooperatifi

“İnsanlara umut olduğumuzu hissettim bu proje ile birlikte.”

Ceren Besleme, Eskişehir, Eskişehir Kadın El Emeğini Destekleme ve Değerlendirme Derneği

“Gerçekten şu anda bütün mahalleli olarak özgüvenli şekilde yürüyebiliyoruz, özgüvenli şekilde birbirimizden destek alabiliyoruz. Ve bu çok muhteşemdi.”

Demet Doğan, Gaziantep, Akyol Komşular Grubu

“Balıkesir’de 6 kadın kooperatifi ve 6 dernek olarak ilk defa bir araya geldik ve Balıkesir İl Koordinasyonunu oluşturduk. Yerel yönetimlerle işbirliklerimizi derinleştirdik. Kurduğumuz kadın platformunun çalışmalarını şehrimize sunmak için son derece heyecanlıyız ve umutluyuz.”

Ayşegül Küçükafacan, Balıkesir, Sil Baştan Kadına Yönelik Şiddet ve Çocuk İstismarı ile Mücadele Derneği

